

der i forhold til arbejdsgruppens lovudkast begrænser adgangen til domstolsprøvelse til visse særligt indgribende afgørelser. Bestemmelsen er optaget som § 112 i rådets lovudkast.

9.3.4.1.2. Der har i Straffelovrådet været enighed om, at det er nødvendigt at foretage en nærmere afgrænsning af de afgørelser, der kan tænkes omfattet af en udvidet klageordning, idet der ikke kan antages at være tilstrækkeligt grundlag for, at en udvidet klageordning skal omfatte alle konkrete afgørelser, der træffes af kriminalforsorgen som led i straffuldbyrdelsen.

Arbejdsgruppen har ved sin afgrænsning taget udgangspunkt i afgørelser, der vedrører udstrækningen eller intensiteten af frihedsberøvelsen. Arbejdsgruppen har endvidere lagt vægt på, om afgørelsen må anses for atypisk i forhold til det straffuldbyrdelsesforløb, der normalt kan påregnes, og om afgørelsen i så fald vedrører spørgsmål af så indgribende karakter, at den bør omfattes af en udvidet adgang til domstolsprøvelse.

Straffelovrådet har herudover hæftet sig ved, at de afgørelser, som et flertal i arbejdsgruppen foreslår omfattet af den udvidede klageordning, har baggrund i forskellige hensyn.

Således sigter en række afgørelser på at sikre, at kriminalforsorgen kan opretholde orden og sikkerhed i afsoningsinstitutionerne. Det gælder, idet der henvises til rådets lovudkast, bl.a. visse afgørelser om anbringelse i arresthus og lukket fængsel, jf. § 21, stk. 3, nr. 1-3, og § 22, stk. 2-4, nr. 1, overførsel fra åbent til lukket fængsel og fra fængsel til arresthus, jf. § 25, stk. 1-3, nr. 1, og § 28, stk. 1, nr. 1-3, og stk. 2, samt nægtelse af overførsel fra lukket til åbent fængsel og fra arresthus til fængsel, jf. § 24, stk. 1, og § 27, stk. 1. Som andre eksempler kan nævnes afgørelser om nægtelse af tilladelse til besøg af den pågældendes nærmeste, jf. § 53, stk. 1, 3. pkt., udelukkelse fra fællesskab, jf. § 63, og anbringelse i sikringscelle, jf. § 66.

Andre afgørelser har stor lighed med straffesager, idet de retter sig mod handlinger, som den indsatte har foretaget. Der sigtes i den forbindelse til afgørelser om disciplinærstraf, anbringelse i forhørselle og konfiskation, jf. §§ 67-73 i rådets lovudkast. Til denne gruppe kan naturligt også henregnes afgørelser om erstatning for uforskyldt udståelse af fængselsstraf i for lang tid og anbringelse i forhørselle og strafcelle, jf. § 106 i rådets lovudkast. Det gælder derimod ikke i fuldt samme omfang afgørelser om nægtelse af erstatning for uforskyldt anbringelse i sikringscelle og udelukkelse fra fællesskab, idet disse indgreb ikke retter sig mod handlinger, som den indsatte har foretaget,

men som nævnt ovenfor har til formål at sikre, at kriminalforsorgen kan opretholde orden og sikkerhed i afsoningsinstitutionerne.

En række afgørelser retter sig særligt mod længden af frihedsberøvelsen af den indsatte. Det gælder bl.a. afgørelser om straffetidsberegningen, nægtelse af prøveløsladelse og genindsættelse efter prøveløsladelse til udståelse af reststraffen, jf. §§ 14 og 16, § 80, stk. 1, og § 86, stk. 4, i rådets lovudkast.

En særlig gruppe udgør afgørelser om forbud mod offentliggørelse af bestemte artikler i de indsatte blad, jf. § 37, stk. 3, indskrænkning i den indsatte kontakt til medierne, jf. § 59, stk. 2, og tilbageholdelse af breve, der er bestemt til afsendelse, jf. § 55, stk. 4, i rådets lovudkast. Det skyldes, at formålet med disse afgørelser både kan være at sikre, at kriminalforsorgen kan opretholde orden og sikkerhed i afsoningsinstitutionerne, og at varetage andre hensyn, f.eks. hensynet til den forurettede ved lovovertrædelsen.

Straffelovrådet har på den baggrund overvejet at afgrænse klageordningen på anden måde end den, arbejdsgruppen foreslår, jf. 1989-betænkningen, s. 672-673 og 1998-betænkningen, s. 61-62 (§ 107 i arbejdsgruppens lovudkast).

Rådet har bl.a. overvejet at indføre tidsmæssige betingelser for adgangen til domstolsprøvelse af visse afgørelser, f.eks. afgørelser om fuldbyrdelse af fængselsstraf i arresthus eller lukket fængsel. Rådet har også overvejet at skærpe de tidsmæssige betingelser for domstolsprøvelse, der allerede indgår i arbejdsgruppens forslag til domstolsprøvelse, f.eks. afgørelser om nægtelse af overførsel fra lukket til åbent fængsel. Et forslag til en model, der med enkelte yderligere tilføjelser svarer til den afgrænsning, som arbejdsgruppen har foreslået, men som for visse afgørelser vedkommende skærper de tidsmæssige betingelser for adgangen til domstolsprøvelse, er beskrevet i *model 1*, jf. 1998-betænkningen, s. 66-73.

Med en klageordning, der skærper de tidsmæssige betingelser for adgangen til domstolsprøvelse, opnås det, at man principielt fastholder den afgrænsning, som arbejdsgruppen har foreslået, samtidig med, at domstolsprøvelsen forbeholdes de længerevarende afsoningsforløb, hvor behovet for en sådan må antages at være størst. Imod den omhandlede klageordning kan det anføres, at der for så vidt angår indsatte med kortere straffe på samme måde kan opstå tilfælde, hvor retssikkerhedsmæssige hensyn kan tale for, at der bør være en udvidet adgang til domstolsprøvelse.

En anden mulighed er at begrænse klageadgangen til afgørelser, der har lighed med straffesager, er begrundet i hensynet til beskyttelse af den forurettede